

Χρηματοδότηση Natura 2000 ΤΕΧΝΙΚΟΣ ΟΔΗΓΟΣ

για έναν ζωντανό πλανήτη

Institute for
European
Environmental
Policy

Ιόλη Χριστοπούλου, WWF Ελλάς
Αθήνα, 14 Δεκεμβρίου 2006

Χρηματοδότηση Natura 2000 ΤΕΧΝΙΚΟΣ ΟΔΗΓΟΣ

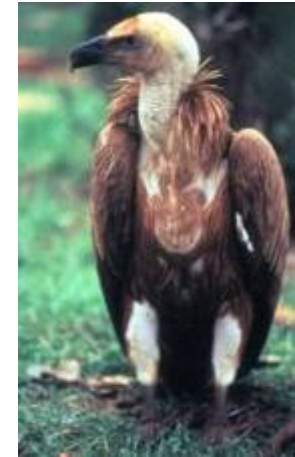

Εισαγωγή

Δομή & περιεχόμενο

Παράδειγμα

Προοπτικές

Institute for
European
Environmental
Policy

Μέρος Ι. Εισαγωγή

Ο ΤΕΧΝΙΚΟΣ ΟΔΗΓΟΣ:

Εισαγωγή

Ποιος ο σκοπός του οδηγού;

Σε ποιον απευθύνεται;

Οφέλη του οδηγού

Χρηματοδότηση του δικτύου Natura 2000

Τεχνικός οδηγός

Institute for
European
Environmental
Policy

I. Εισαγωγή

- Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή θέλει να στηρίξει όλα τα κράτη-μέλη ώστε να αξιοποιήσουν τις δυνατότητες κοινοτικής συγχρηματοδότησης του Δικτύου Natura για την περίοδο 2007-2013.
- Μέσα από αυτό το πρόγραμμα της ΕΕ, παρέχονται δύο μορφές στήριξης:
  - Τεχνικός Οδηγός: «Χρηματοδότηση του Δικτύου Natura 2000»
  - Σεμινάρια/εργαστήρια σε όλα τα κράτη μέλη

Institute for
European
Environmental
Policy

I. Ποιος ο σκοπός του οδηγού;

➤ Ο τεχνικός οδηγός:

- ✓ Εντοπίζει τις ευκαιρίες που περιλαμβάνονται στα κοινοτικά ταμεία
- ✓ Αφορά όλες τις πιθανές ομάδες δικαιούχων
- ✓ Επισημαίνει όλες τις κατηγορίες χρηματοδοτικών αναγκών του Δικτύου Natura
- ✓ Παρουσιάζει όλα τα στοιχεία με έναν εύχρηστο τρόπο

➤ Η διαθεσιμότητα των πόρων εξαρτάται από τον εθνικό προγραμματισμό!

Institute for
European
Environmental
Policy

I. Σε ποιους απευθύνεται ο οδηγός;

➤ Αυτός ο τεχνικός οδηγός απευθύνεται:

- ✓ Στις αρχές που διαμορφώνουν τα εθνικά και περιφερειακά προγράμματα για την περίοδο 2007-2013
- ✓ Στους φορείς που ασχολούνται με την υλοποίηση του Δικτύου Natura.
- ✓ Στους εμπλεκόμενους φορείς και τις πιθανές ομάδες στόχου

Institute for
European
Environmental
Policy

I. Οφέλη του τεχνικού οδηγού

- ✓ Επισκόπηση των ευκαιριών κοινοτικής χρηματοδότησης του Δικτύου Natura (2007-13)
- ✓ Έλεγχο της κάλυψης των δράσεων για το δίκτυο Natura και της αξιοποίησης όλων των χρηματοδοτικών ευκαιριών
- ✓ Ενίσχυση μελλοντικών αναθεωρήσεων των προγραμμάτων
- ✓ Πληροφόρηση για την κατάρτιση διαχειριστικών σχεδίων

➤ Το πρώτο βήμα σε μία συνεχή διαδικασία

Institute for
European
Environmental
Policy

Μέρος II: Δομή και περιεχόμενο

ΔΟΜΗ και ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΤΟΥ ΤΕΧΝΙΚΟΥ ΟΔΗΓΟΥ:

Πώς διαβάζουμε τους πίνακες;

Institute for
European
Environmental
Policy

II. Δομή και περιεχόμενο

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ 18: ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΚΙΝΔΥΝΟΥ

- **25 τύποι δραστηριοτήτων**

- **4 κατηγορίες αναγκών χρηματοδότησης:**
  - Οριστικοποίηση περιοχών
  - Σχεδιασμός διαχείρισης
  - Διαρκής διαχείριση και παρακολούθηση οικότοπων
  - Επενδυτικές δαπάνες

Institute for
European
Environmental
Policy

1. Διαχείριση διαδικασίας επιλογής περιοχών
2. Επιστημονικές μελέτες/ κατάλογοι απογραφής για τον προσδιορισμό των περιοχών
3. Προετοιμασία αρχικού ενημερωτικού και διαφημιστικού υλικού
4. Πιλοτικά έργα
5. Προετοιμασία σχεδίων διαχείρισης & στρατηγικών πλάνων
6. Σύσταση φορέων διαχείρισης
7. Διαβούλευση – δημόσιες συσκέψεις, δικτύωση, σύνδεσμοι με γαιοκτήμονες
8. Αναθεώρηση σχεδίων διαχείρισης & στρατηγικών πλάνων
9. Λειτουργικές δαπάνες φορέων διαχείρισης (συντήρηση κτηρίων και εξοπλισμού)
10. Συντήρηση εγκαταστάσεων για δημόσια πρόσβαση και χρήση περιοχών.
11. Δαπάνες προσωπικού
12. Διαχείριση προστασίας - οικότοποι
13. Διαχείριση προστασίας -είδη
14. Διαχείριση προστασίας – εισβάλλοντα ξενικά είδη
15. Υλοποίηση σχεδίων διαχείρισης και συμφωνιών
16. Παροχή υπηρεσιών, αποζημίωση για παραίτηση από δικαιώματα και απώλεια εσόδων
17. Παρακολούθηση και επιτήρηση
18. Διαχείριση κινδύνων
19. Επιτήρηση περιοχών
20. Παροχή ενημερωτικού και διαφημιστικού υλικού
21. Επιμόρφωση και εκπαίδευση
22. Εγκαταστάσεις για την ενθάρρυνση της χρήσης και της εκτίμησης από τους επισκέπτες
23. Αγορά γαιών, περιλαμβανομένης της αποζημίωσης για δικαιώματα ανάπτυξης
24. Υποδομές που απαιτούνται για την αποκατάσταση οικότοπων και ειδών
25. Υποδομή για δημόσια πρόσβαση

**Κατάλογος των 25 τύπων δραστηριοτήτων
για το Δίκτυο Natura 2000**

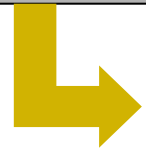

Institute for
European
Environmental
Policy

II. Δομή και περιεχόμενο

Ταμείο	Περιγραφή	Ομάδα στόχου	Τύποι περιοχής	Περιορισμοί περιοχής	Σημειώσεις/ περιορισμοί	Παραδείγματα
--------	-----------	--------------	----------------	----------------------	-------------------------	--------------

Κοινοτικά ταμεία με αναφορές σε άρθρα των Κανονισμών της ΕΕ:

- Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΤΠΑ)
- Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο (ΕΚΤ)
- Ταμείο Συνοχής (ΤΣ)
- Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης (ΕΓΤΑΑ)
- Ευρωπαϊκό Ταμείο Αλιείας (ΕΤΑ)
- Χρηματοδοτικό Μέσο για το Περιβάλλον (LIFE+)
- 7ο Πρόγραμμα Πλαίσιο Έρευνας (ΠΠ7)

Institute for
European
Environmental
Policy

II. Δομή και περιεχόμενο

Ταμείο	Περιγραφή	Ομάδα στόχου	Τύποι περιοχής	Περιορισμοί περιοχής	Σημειώσεις/ περιορισμοί	Παραδείγματα
--------	-----------	--------------	----------------	----------------------	-------------------------	--------------

Περιγραφή της χρηματοδότησης

- Θέμα του άρθρου (τίτλος)
- Περιεχόμενο το άρθρου (σύντομη περιγραφή των συγχρηματοδοτούμενων μέτρων)

Institute for
European
Environmental
Policy

II. Δομή και περιεχόμενο

Ταμείο	Περιγραφή	Ομάδα στόχου	Τύποι περιοχής	Περιορισμοί περιοχής	Σημειώσεις/ περιορισμοί	Παραδείγματα
--------	-----------	--------------	----------------	----------------------	-------------------------	--------------

Επισημαίνονται οι πιθανοί δικαιούχοι :

- Δημόσιες υπηρεσίες
- Γεωργοί
- Δασοκόμοι
- Ιδιώτες γαιοκτήμονες
- Δημόσιοι γαιοκτήμονες
- Αλιείς και υδατοκαλλιεργητές
- Διαχειριστές γαιών
- ΜΚΟ
- ΜΜΕ
- Εκπαιδευτικοί
- Άλλοι

Institute for
European
Environmental
Policy

II. Δομή και περιεχόμενο

Ταμείο	Περιγραφή	Ομάδα στόχου	Τύποι περιοχής	Περιορισμοί περιοχής	Σημειώσεις/ περιορισμοί	Παραδείγματα
--------	-----------	--------------	----------------	----------------------	-------------------------	--------------

Επισημαίνονται οι τύποι των περιοχών Natura:

- Γεωργικές εκτάσεις
- Δάση
- Άλλες χερσαίες εκτάσεις (όπως αλπικές εκτάσεις, θαμνότοποι)
- Εσωτερικά ύδατα (λίμνες, ποτάμια)
- Υγρότοποι (έλη, βάλτοι, τέλματα, εκβολές ποταμών)
- Παράκτιες περιοχές (αμμόλοφοι, παραλίες, λασπότοποι)
- Θαλάσσιες περιοχές (παράκτιες θαλάσσιες ζώνες)

Institute for
European
Environmental
Policy

II. Δομή και περιεχόμενο

Ταμείο	Περιγραφή	Ομάδα στόχου	Τύποι περιοχής	Περιορισμοί περιοχής	Σημειώσεις/ περιορισμοί	Παραδείγματα
--------	-----------	--------------	----------------	----------------------	-------------------------	--------------

Επισημαίνονται πιθανοί περιορισμοί επιλεξιμότητας π.χ. για τα ταμεία για την περιφερειακή ανάπτυξη:

- Περιφέρειες Σύγκλισης (Περιοχές Στόχου 1)
- Περιοχές «σταδιακής εισόδου»
- Περιοχές «σταδιακής εξόδου»
- Περιοχές Ανταγωνιστικότητας και Απασχόλησης (Περιοχές Στόχων 2 και 3)

Institute for
European
Environmental
Policy

II. Δομή και περιεχόμενο

Ταμείο	Περιγραφή	Ομάδα στόχου	Τύποι περιοχής	Περιορισμοί περιοχής	Σημειώσεις/ περιορισμοί	Παραδείγματα
--------	-----------	--------------	----------------	----------------------	-------------------------	--------------

Επισημαίνονται άλλοι περιορισμοί ή σημειώσεις:

- Αναφορά σε άλλα άρθρα για πιο λεπτομερή ενημέρωση Ευρύτερο πλαίσιο που αφορά την χρηματοδότηση
- Κριτήρια αποκλεισμού (π.χ. LIFE+)

Institute for
European
Environmental
Policy

II. Δομή και περιεχόμενο

Ταμείο	Περιγραφή	Ομάδα στόχου	Τύποι περιοχής	Περιορισμοί περιοχής	Σημειώσεις/ περιορισμοί	Παραδείγματα
--------	-----------	--------------	----------------	----------------------	-------------------------	--------------

Παρουσιάζει παραδείγματα αξιοποίησης του κάθε άρθρου:

- Παραδείγματα αξιοποίησης των κοινοτικών πόρων προς στήριξη διαχειριστικών αναγκών
- Αναφορά στα υποθετικά παραδείγματα π.χ. [αρκούδα], [ποταμός].

Institute for
European
Environmental
Policy

Μέρος III: Παράδειγμα

**Διαχείριση ποταμού
με δραστηριότητες υδατοκαλλιέργειας,
γεωργίας και τουρισμού**

Institute for
European
Environmental
Policy

III. Παράδειγμα

Σχεδιαζόμενα μέτρα προστασίας:

- Δημιουργία συστήματος πρόληψης ρύπανσης υδάτων
- Διαχείριση και παρακολούθηση των περασμάτων
- Διαχείριση φύσης με συμμετοχή τοπικών κοινωνιών
- Νέες μέθοδοι υδατοκαλλιέργειας
- Ανάπτυξη τουριστικής υποδομής
- Ανάπτυξη πακέτων διακοπών

Ανταποκρίνεται στη δραστηριότητα:

- ⇒ [17] Παρακολούθηση και Επισκόπηση
- ⇒ [12] Διαχείριση προστασίας - Οικότοποι
- ⇒ [4] Πιλοτικά έργα
- ⇒ [12] Διαχείριση προστασίας - Οικότοποι
- ⇒ [22] Εγκαταστάσεις για την ενθάρρυνση της χρήσης επισκεπτών και την εκτίμηση περιοχών Natura
- ⇒ [20] Παροχή ενημερωτικού και διαφημιστικού υλικού

Institute for
European
Environmental
Policy

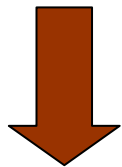

III. Παράδειγμα

ΜΕΤΡΟ: Δημιουργία συστήματος πρόληψης ρύπανσης υδάτων

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ 17: ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ ΚΑΙ ΕΠΙΣΚΟΠΗΣΗ

Πόρος	Περιγραφή	Περιορισμός περιοχής	Παραδείγματα
ΕΤΠΑ			
4(4) <i>Νέο άρθρο: 4(5)</i>	Πρόληψη κινδύνων, που περιλαμβάνουν τη ανάπτυξη και υλοποίηση σχεδίων για την πρόληψη και την αντιμετώπιση φυσικών και τεχνολογικών κινδύνων	Περιφέρειες στόχου σύγκλισης	Ανάπτυξη σχεδίων για την αντιμετώπιση κινδύνων, όπως η διαρροή πετρελαίου ή χημικών, που θα μπορούσαν να επηρεάσουν περιοχές Natura.

Χρηματοδοτική ευκαιρία: **ΕΤΠΑ**

Institute for
European
Environmental
Policy

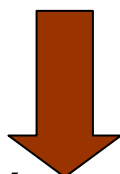

III. Παράδειγμα

ΜΕΤΡΟ: Διαχείριση και παρακολούθηση των περασμάτων

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ 12: ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ - ΟΙΚΟΤΟΠΟΙ

Πόρος	Περιγραφή	Ομάδες στόχου	Τύποι γαιών	Παραδείγματα
ΕΓΤΑΑ				
36(α)iv	Αγροπεριβαλλοντικές ενισχύσεις	Γεωργοί διαχειριστές γαιών	Γεωργικές εκτάσεις	Τα αγροπεριβαλλοντικά μέτρα θα μπορούσαν να προορίζονται για γεωργικές εκτάσεις ανάμεσα σε βασικές περιοχές Natura 2000, προκειμένου να αναπτυχθούν διάδρομοι άγριας πανίδας που συνδέουν σημαντικούς οικοτόπους. [αγροδάσος, αγρο-υδάτινα]

Χρηματοδοτική ευκαιρία: **ΕΓΤΑΑ**

Institute for
European
Environmental
Policy

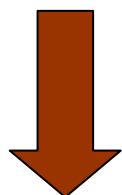

III. Παράδειγμα

ΜΕΤΡΟ: Διαχείριση φύσης με συμμετοχή τοπικών κοινοτήτων

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ 4: ΠΙΛΟΤΙΚΑ ΈΡΓΑ

Πόρος	Περιγραφή	Ομάδες στόχου	Τύποι γαιών	Παραδείγματα
ΕΓΤΑΑ				
63	Leader	Όλες οι πιθανές (μέσα σε αγροτικές περιοχές)	Όλες οι επιλεγμένες αγροτικές περιοχές	Πιλοτική συμμετοχή τοπικών κοινοτήτων στη διαχείριση της φύσης, εκπαιδευτικό σχέδιο, σχέδιο για την αύξηση του τουρισμού ή την ανάπτυξη ή την ανάπτυξη περιοχών γύρω από περιοχές Natura. Πρέπει να ενσωματωθεί στη στρατηγική τοπικής ανάπτυξης.

Χρηματοδοτική ευκαιρία: **Leader**

Institute for
European
Environmental
Policy

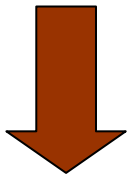

III. Παράδειγμα

ΜΕΤΡΟ: Νέες μέθοδοι υδατοκαλλιέργειας

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ 12: ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ – ΟΙΚΟΤΟΠΟΙ

Πόρος	Περιγραφή	Ομάδες στόχου	Τύποι γαιών	Παραδείγματα
ΕΤΑ				
28(1)(β)	Υλοποίηση μεθόδων υδατοκαλλιέργειας που μειώνουν σημαντικά τον αρνητικό αντίκτυπο ή ενισχύουν τον θετικό αντίκτυπο στο περιβάλλον, σε σύγκριση με τη συνήθη πρακτική στον τομέα της υδατοκαλλιέργειας	MME	Παράκτιες, θαλάσσιες, εσωτερικά ύδατα, υγρότοποι	Χρηματοδότηση που θα επιτρέψει στους υδατοκαλλιεργητές να στηρίξουν τεχνικές με χαμηλή/μηδενική χρήση χημικών, οδηγώντας σε καθαρότερα ποτάμια και υψηλότερες φυσικές αξίες στα κατάντη της λεκάνης. [αγρο-υδάτινα]

Χρηματοδοτική ευκαιρία: **ΕΤΑ**

Institute for
European
Environmental
Policy

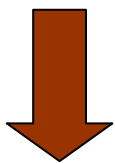

III. Παράδειγμα

ΜΕΤΡΟ: Ανάπτυξη Τουριστικής Υποδομής

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ 22: ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΝΘΑΡΡΥΝΣΗ ΤΗΣ ΧΡΗΣΗΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΕΚΤΙΜΗΣΗΣ ΑΠΟ ΤΟΥΣ ΕΠΙΣΚΕΠΤΕΣ

Πόρος	Περιγραφή	Περιορισμοί περιοχής	Παραδείγματα
ΤΣ			
2(2)	Επίτευξη των στόχων του άρθρου 174 της συνθήκης, που εμπίπτουν στις προτεραιότητες που ορίζονται για την κοινοτική πολιτική προστασίας του περιβάλλοντος στα πλαίσια της πολιτικής του προγράμματος δράσης για	Περιφέρειες στόχου σύγκλισης	Ανάπτυξη τουριστικών εγκαταστάσεων/συγκροτημάτων σε σχέση με το Natura [αγρο-υδάτινα].

Χρηματοδοτική ευκαιρία: Ταμείο Συνοχής

Institute for
European
Environmental
Policy

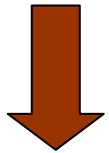

III. Παράδειγμα

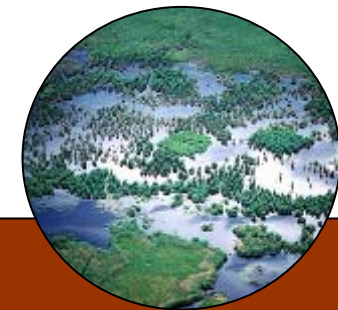
ΜΕΤΡΟ: Ανάπτυξη πακέτων διακοπών με θέμα την φύση

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ 20: ΠΑΡΟΧΗ ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΟΥ ΚΑΙ ΔΙΑΦΗΜΙΣΤΙΚΟΥ ΥΛΙΚΟΥ

Πόρος	Περιγραφή	Περιορισμοί περιοχής	Σημειώσεις/άλλοι περιορισμοί	Παραδείγματα
ΕΤΠΑ				
4(10)	Άμεση ενίσχυση των επενδύσεων στις ΜΜΕ, που συμβάλλουν στη δημιουργία και τη διαφύλαξη θέσεων εργασίας	Περιφέρειες στόχου σύγκλισης	Πλαίσιο: δημιουργία θέσεων εργασίας	Ανάπτυξη ενημερωτικού υλικού που απαιτείται για την προώθηση του οικοτουρισμού στην περιοχή από τις ΜΜΕ [αγρο-υδάτινα]

Χρηματοδότηση: **ΕΤΠΑ**

Institute for
European
Environmental
Policy

Μέρος IV: Προοπτικές

Τεχνικός Οδηγός από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή για αναγνώριση:

- των ευκαιριών συγχρηματοδότησης
- της ανάγκης αναζήτησης χρηματοδότησης από διάφορες πηγές

Ενίσχυση της εθνικής εφαρμογής

- Η αξιοποίηση των δυνατοτήτων εξαρτάται από τα προγράμματα που σχεδιάζουν τα κράτη μέλη
- Αναζήτηση από άλλες πηγές χρηματοδότησης

Institute for
European
Environmental
Policy

IV: Προοπτικές

Πολλές πιθανές προσεγγίσεις

Να αξιοποιηθεί ο οδηγός, από όσους εμπλέκονται άμεσα με το Δίκτυο Natura, από τις αρχές που σχεδιάζουν τα προγράμματα αλλά και από τους πιθανούς τελικούς δικαιούχους.

➤ **Ας αξιοποιήσουμε στο μέγιστο τον Τεχνικό Οδηγό: «Χρηματοδότηση του δικτύου Natura 2000»!**